

Forord

Siden ager- og husdyrbruget for årtusinder siden overtog jagtens og fiskeriets rolle som menneskets vigtigste levevej, har landskab og landbrug betinget hinanden. Landskabet har afstukket grænserne for landbrugets muligheder. Og landbruget har, langt mere end nogen form for bevidst landskabsplanlægning, formet landskabet i menneskets billede.

I lange perioder er denne gensidige vekselvirkning forløbet gnidningsløst. Men undertiden har menneskets landskabsudnyttelse fremkaldt voldsomme omlægninger i produktion og samfund. Og talrige spor af såvel va-

rigthed som forandring findes endnu i det danske landskab.

Dette nummer af Bol og by sætter fokus på samspillet mellem landskab og landskabsudnyttelse. Det spænder geografisk fra Færøerne til Vestsjælland; kronologisk fra vikingetidens landnam til 1800-tallets herregårdsjagter; og tematisk fra menneskeskabte økologiske kriser til aktuelle landskabspleje og -fredningsinitiativer.

*Bo Fritzboeger
Jens Villiam Jensen
Bjørn Poulsen*